ՓՈՒՆՋ

ԹԻՒ 1171 | ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ | 1877 ԱՊՐԻԼ 27

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շաբթուս առաջին և երկրորդ օրերուն մէջ, հրատարակութեան համար միայն երկու դիր ստացանք։

Առաջինը տպակալ յայտագիրը մ'է, ուսկից կիմանանք թէ մայրաքաղաքիս մէջ Նյուտոնեան Ծանուցակ անուանով նոր ընկերութիւն մը կազմուելը է, և նպատակն է՝ օգնել վկայեալ աղքատ աղգայնոց՝ առանց կրօնի խտրութեան. թէ՝ չարաթական 10 փարայի հանդանակութեամբ կամ բաժանորդագրութեամբ պիտի չանայ հանդիլ իւր նպատակին. և թէ՝ սոյն ընկերութեան կեդրոնատեղին է՝ Գալաթիա Թօփհանէ–ճատեսկի, Ազգաշար տ' Ամերիդ կոչուած ղբօսարանին մօտ Ներոյ խանի վերի յարկը թիւ 14։

Ներկայ ժամանակիս մէջ, յորում աղքատութիւնը ծանրացած է մեր ազգին վրայ, և անյապաղ օգնութեան ու խնամոց կարօտ աղգայնոց թիւը օր ըստ օրէ կաւելնայ, այսպիսի ընկերութեան մը երևիլը խանաղով՝ ուրախ եղանք. բայց յայտագրին ընթերցումն սակաւ մի ևս յառաջ տանելով, երբ տեսանք որ [illegible] պիտի ծայ, մեր ուրախութիւնը տրրատմութեան փոխուեցաւ. վասն զի օգնութեան ժամանակն հիմա է. հիմա՛ է որ օրերով առանց հացի կտառապին ամբողջ ընտանիքներ, և հիմա՛ է որ այսպիսի ընկերութիւն մը կյաջողի բաւական հանգանակութիւն ընել. իսկ երկու տարի անդործածելի մնալու պայմանը՝ բաժանորդագրութենէ հեռի՛ հեռի կըտանի զամենքը։ Հետևաբար, կխնդրեմք ընկերութենէն, որ փոխէ այդ տրամադրութիւնը, և այժմէն սկսի դործադրել իւր նպատակը, որ կարի յոյժ գովելի է։

***

Երկրորդ դիրը՝ Տնտեսական խորհրդոյ կոչմանէ է։ Ի պաշտօնէ կիմանանք, թէ Եգիպտիոսի Թաղական խորհուրդը՝ տարւոյս առաջին եռամսեայ, իսկ Կետիվևաշայի Թաղականը՝ 1875ի սկիզբէն մինչեւ տարւոյս մարտ ամիսն եղումներից հաշիւը ներկայացուցած է Տնտեսական խորհրդոյ, և մէկմէկ օրինակն նոյն Թաղից եկեղեցւոյ բակերն կախուած են, որպէս զի դիտողութիւն ունեցողները մինչեւ 21 օր դրով մատուցանեն Տնտեսական խորհրդոյ։

Այսպիսի յայտարարութիւններ յաճախ կհրատարակուին. սակայն երբէք լսուած չէ, որ այս ինչ Թաղի ազգայնոց մէջ մէկը կամ մէկ քանին դիտողութիւններ ըրեր են իրենց Թաղային եւեմտից մատակարարութեան վրայ, մինչդեռ նախքան զՀաշուէտուութիւն կամ Թաղական խորհրդոյ ընտրութեան ժամանակ այլեւայլ դիտողութիւնները յաճախ լսուած են, և բազմիցս երկարժամանակեայ յուզմանց տեղի տրուած է։

***

Այս առղերը գրելու վրայ էինք, փարիզէն գիր մ'առինք, բաւական ընդարձակ, որ այլևայլ կարեւոր նիւթոց վրայ կխօսի. բայց որովհետև ժամանակն անցած էր, հարկադրեցանք Թողուլ առաջիկայ առթի, և անդնիլ ուրիշ դիտողութեան մը, որ անհրաժեշտ է։ Լուր կուտան մեզ, Թէ Ս. Պատրիարքը Հայրը, ըստ հրապարակեալ ոմանց, չուզեր առաջիկայ ամսոյ 6ին որբաթի օրը ազգային երեսփոխանական ժողովին բանալ ըստ օրինի, ներկայ քաղաքական վիճակը պատճառելով։ Ս. Պատրիարք Հայրը անպայով այդ հրապարակեալ՝ մեծապէս կսխալի. առաւել ներկայ վիճակին մէջ անհրաժեշտ է երեսփոխանական ժողովոյ դումարուիլն, և եթէ կարելի՝ փոխանակ երկու շաբաթին անդամ մը նիստ ընելու, ամեն շաբաթ գումարուելու է։ Ներկայ քաղաքական վիճակը ծանրացուցած է և կծանրացուցնէ կեդրոնական սընտուկին վիճակը, և առաւել կղառնացուցնէ կարօտ ազգայնոց կացութիւնը։ Ազգին ներկայացուցիչն եղող և ազգին ամենէն ծանր վիճակին մէջ օգնելու անհրաժեշտ պարտք ունեցող ազգային երեսփոխանական ժողովը պէտք է դումարի, խորհրդակցի, և գործունէութեան ուղղութեան օրինակ տայ այլոց։ Այո՛, կայ քաղաքական վիճակը. բայց ուրախ եմք նկատելով, որ առաւել այս վիճակին մէջ քան թէ ուրիշ ժամանակ ուսումնական շարժումն առաւել կընդարձակի Ազգին մէջ. Արարատեան ընկերութիւն մը կգործէ ժիր և անձանձիր. մատենադարան մը կհաստատուի Գալաթիա և ամեն կողմանէ ընծայներ կթափին հոն։

Ներկայ քաղաքական վիճակին մէջ, Օսմանեան երեսփոխանական ժողովը դադրած չէ խորհրդակցութենէ. ի չհամաձգեալ լծակ այս կառքը դա՛շն և անսպասելի անկարունակէ ընթացքը. և բազում խնդիրներ կյուզուին հոն, ու գաւառներէն ընտրեալ ոչ–մահմետական երեսփոխանք իրենց աղատախօսութեամբն ու կարևոր դիտողութեամբք կփայլին հոն, յորս երևելի կհանդիսանայ կարնոյ կուսակալութեան վիճակէն ընտրեալ Խարաճեան մեծ. Դանիել էֆէնտի ալ։ Անցեալ չորեքշաբթի աւուր նստին մէջ կուսակալութեանց օրինաց երկրորդ ընթերցման առթիւ արտասանած խօսքը բառ առ բառ կղնեմք հոս, որ մեր գաւառական ազգայնոց վչտաց մէկ գլխաւոր պատճառն բառնալ կառաջարկէ, լիստ պատշաճ և վայելուչ ոճով։

Ա՛հաւասիկ

«Իբրեւ գրաթի օլարագ միւթէալա վէ միւղաքերէ իթմէքաէ օլտղըմըզ իչլու վիլայէթի դանօղնաատէօնին էլլի ատօրտիւնճի մատատէօնին գաատար վիլայաթտա պուլունաճագ պէօյիւք վէ քիւչիւք քեաֆֆէի մէմուրին վէ ազալարըն իամի, մագամ վէ ատէտա վէ մէղուճնիկէթլերի կէօստէրիլմիչ. վէ պունտան սօնրա տէ ազալարըն ինթիխապ քէյֆիյէթլերինէ պաղըճաղի մալիւմ. անճագ մէմուրլէրին թալին օլմալարը ուսուլ վէ գայիտէօնէ տայիր սիր իլգահտ կէօրիւլմէտիկի կիսլի սիրինճի գրաթի տու պադըտ պազի միւթալէաէրը պէյան օլընմագ իստէնիլտիքտէ վէզայիֆ նիզամնատէօնին վիւրիւտինէ թալիգ իսլղտիկատ մալիւմի ալինիղ սիր. հալ պու քի վիւրիւտ իստէնէը վէզայիֆ նիզամնատէօնին թաֆթիշի վէղայիֆտէն իպարէթ օլուռ թալին քէյֆիյէթինէ տայիր պիր չէյ միւնտէրիճ օլմայաճաղը թապիի տիր։

Վէ մատէմքի մէմուրինին մըղտար վէ ատէտի վէ իտարէ վէ իճրայէրի թահէրը մէղուճնիկէթլերինտէ պուլունաճագ մէվատ պադի սանի վէ տալա վէ էրզադատէ թալին վէ թատատ օլընմըղ տըր, պէօյլէ պիր մատէյի միւհիմմ վէ միւթէնանըն իլէրուէյ թալիգիլէ թէէսիսի ճայիղ օլմայուտ, հէման չիմտիտէն մէվզուի միւզաքերէյէ վազի էհէմմ վէ էլզէմ կէօրիւլիւմ։

Վէ պէյանէ հաճէթ օլմադըղի իւզրէ, չիմայէ գատար ահալի թարաֆընտան վուգուտա կէլէն չիքեադաթ վէ սըղանմադլըղըն ասլը վէ էտասը էքսէր գալանին վէ նիզամաթըն մուղայիրի աատալէթի հաղրէթի փատիշահի իճրատըղ պրաղըլմասընտան նէշանթ իթմէքտէ պուլունտուղի տէրքեար տըր։

Վէ պունտանտէ ասըլ սէպէպլի սահիհի տատի էօթէտէն պէրու մէմուրինին էհլիյէթ վէ վկայագաթ վէ տիրայէթինէ պագըլմայարագ էքսէրիյէթ իւզրէ նահէղ մէմուրլար թալին օլընտուղը կիսլի, սուլի իտարէլէրինտէն տօլայի ճիւնտա վէ գապահաթլէ ազ իտիլէն մէմուրլարա վէ պաչլըճա գայմագամլարա էմտալլէրինէ իպրէթի միւէսսէրէ օլմադ իւզրէ գանունէն լազըմ կէլէն ճէզայի սէզասընըն էն իտաֆիֆ տէրճէէսի պիւէ օլմատըգտան մատատա հէման տիրէր վէ պէլքի տահա պէօյիւճէք մէմուրիյէթլերէ թալին օլունագէլտիկի ճիհէթլէ, պունտան պէօյլէ մուղայիրի ատալէթի հալաթըն վուգուտ կէլմէսինէ մէյտան գալմամագ իչուն, պու պադտ թէէտապիրի հաաէնէնին իթթիխազի էհէմմ վէ էլզէմ օլտուղընը զանն իտէր վէ մէճլիսին նազարը տըղգաթընը տատվէթ իտէրիմ։»

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաւօտեան Պասիրճէթ հրատարակած ըլլալով Իտարէի էօրֆիյէի համար հատատաճալ օրէնքը, հարկ համարեցանք ամբողջ հրատարակել ի ծանօթութիւն մերայնոց։

Իդարէէ էօրֆիյէ գանունը

Պէրինճի ֆասլ

(Իտարէի էօրֆիյէնին իլանըննը միւճիպ ահվալ պէյանընտա տըր)

Պիրինճի մատտէ:— Մեվգուֆի հարպիյէ վէ ասքէրիյէնին վէ սայիր մահալլէրին իտարէի էօրֆիյէ թահսիլնա ալընմասը մուհարէպէ վէ իսեան հալլէրինէ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ի՞նչ է ազգը։ Ի՞նչ է հայրենիքը։ Ի՞նչ է ազգային գիտակցությունը։ Ի՞նչ է ազգային ոգին։ Ի՞նչ է ազգային մշակույթը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնությունը։ Ի՞նչ է ազգային պատմությունը։ Ի՞նչ է ազգային լեզուն։ Ի՞նչ է ազգային ավանդույթները։ Ի՞նչ է ազգային սովորույթները։ Ի՞նչ է ազգային հագուստը։ Ի՞նչ է ազգային խոհանոցը։ Ի՞նչ է ազգային տոները։ Ի՞նչ է ազգային երգերը։ Ի՞նչ է ազգային պարերը։ Ի՞նչ է ազգային նվագարանները։ Ի՞նչ է ազգային ճարտարապետությունը։ Ի՞նչ է ազգային գրականությունը։ Ի՞նչ է ազգային արվեստը։ Ի՞նչ է ազգային գիտությունը։ Ի՞նչ է ազգային տնտեսությունը։ Ի՞նչ է ազգային քաղաքականությունը։ Ի՞նչ է ազգային դիվանագիտությունը։ Ի՞նչ է ազգային պաշտպանությունը։ Ի՞նչ է ազգային անվտանգությունը։ Ի՞նչ է ազգային զարգացումը։ Ի՞նչ է ազգային առաջադիմությունը։ Ի՞նչ է ազգային հետադիմությունը։ Ի՞նչ է ազգային ճգնաժամը։ Ի՞նչ է ազգային աղետը։ Ի՞նչ է ազգային հաղթանակը։ Ի՞նչ է ազգային պարտությունը։ Ի՞նչ է ազգային հերոսը։ Ի՞նչ է ազգային դավաճանը։ Ի՞նչ է ազգային միասնությունը։ Ի՞նչ է ազգային պառակտումը։ Ի՞նչ է ազգային համերաշխությունը։ Ի՞նչ է ազգային թշնամանքը։ Ի՞նչ է ազգային հպարտությունը։ Ի՞նչ է ազգային ամոթը։ Ի՞նչ է ազգային պատիվը։ Ի՞նչ է ազգային խղճմտանքը։ Ի՞նչ է ազգային մեղքը։ Ի՞նչ է ազգային քավությունը։ Ի՞նչ է ազգային հոգեբանությունը։ Ի՞նչ է ազգային բնավորությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնագիտակցությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնաճանաչումը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնավերլուծությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնաքննադատությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնակատարելագործումը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնակրթությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնադաստիարակությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնակազմակերպումը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնակառավարումը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնավարությունը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնորոշումը։ Ի՞նչ է ազգային ինքնիշխանությունը։ Ի՞նչ է ազգային անկախությունը։ Ի՞նչ է ազգային ազատությունը։ Ի՞նչ է ազգային արդարությունը։ Ի՞նչ է ազգային ճշմարտությունը։ Ի՞նչ է ազգային գեղեցկությունը։ Ի՞նչ է ազգային բարությունը։ Ի՞նչ է ազգային չարությունը։ Ի՞նչ է ազգային սերը։ Ի՞նչ է ազգային ատելությունը։ Ի՞նչ է ազգային հավատը։ Ի՞նչ է ազգային հույսը։ Ի՞նչ է ազգային սիրո։

Ի՞նչ է ազգային սիրո։ — Ազգային սերը հայոց պատմության ընթացքում հայ ժողովրդի ունեցած ամենամեծ զգացմունքներից մեկն է եղել։ Այն ծնվել է հայ ժողովրդի կյանքի ամենադժվար պահերին, երբ հայրենիքը վտանգի առջև է կանգնել։ Ազգային սերը հայ մարդկանց միավորել է, նրանց ուժեղ դարձրել է, նրանց հաղթանակների հասցրել է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գանձն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ զենքն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ ուժն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հպարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ամոթն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ պատիվն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ խղճմտանքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ մեղքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ քավությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հոգեբանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բնավորությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնագիտակցությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաճանաչումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավերլուծությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաքննադատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակատարելագործումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակրթությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնադաստիարակությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակազմակերպումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակառավարումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնորոշումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնիշխանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ անկախությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ազատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ արդարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ճշմարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գեղեցկությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ չարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սերն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ատելությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հավատն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հույսն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սիրո։

Ի՞նչ է ազգային սիրո։ — Ազգային սերը հայ ժողովրդի ունեցած ամենամեծ զգացմունքներից մեկն է եղել։ Այն ծնվել է հայ ժողովրդի կյանքի ամենադժվար պահերին, երբ հայրենիքը վտանգի առջև է կանգնել։ Ազգային սերը հայ մարդկանց միավորել է, նրանց ուժեղ դարձրել է, նրանց հաղթանակների հասցրել է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գանձն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ զենքն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ ուժն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հպարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ամոթն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ պատիվն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ խղճմտանքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ մեղքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ քավությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հոգեբանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բնավորությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնագիտակցությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաճանաչումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավերլուծությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաքննադատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակատարելագործումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակրթությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնադաստիարակությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակազմակերպումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակառավարումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնորոշումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնիշխանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ անկախությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ազատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ արդարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ճշմարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գեղեցկությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ չարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սերն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ատելությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հավատն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հույսն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սիրո։

Ի՞նչ է ազգային սիրո։ — Ազգային սերը հայ ժողովրդի ունեցած ամենամեծ զգացմունքներից մեկն է եղել։ Այն ծնվել է հայ ժողովրդի կյանքի ամենադժվար պահերին, երբ հայրենիքը վտանգի առջև է կանգնել։ Ազգային սերը հայ մարդկանց միավորել է, նրանց ուժեղ դարձրել է, նրանց հաղթանակների հասցրել է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գանձն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ զենքն է։ Այն հայ ժողովրդի ամենամեծ ուժն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հպարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ամոթն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ պատիվն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ խղճմտանքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ մեղքն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ քավությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հոգեբանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բնավորությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնագիտակցությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաճանաչումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավերլուծությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնաքննադատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակատարելագործումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակրթությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնադաստիարակությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակազմակերպումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնակառավարումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնավարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնորոշումն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ինքնիշխանությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ անկախությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ազատությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ արդարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ճշմարտությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ գեղեցկությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ բարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ չարությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սերն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ ատելությունն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հավատն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ հույսն է։ Ազգային սերը հայ ժողովրդի ամենամեծ սիրո։

Թուսճուդի կողմերը պատերազմ մը պիտի ըլլայ. կկարծուի, թէ սկսած է Գալաթաթէն վիտինի վրայ ռմբակոծութիւն սկսուած ըլլալուն լուրը. որովհետեւ դեռ ի պաշտօնէ չտուդուեցաւ՝ ռուսաց կողմանէ Գալաֆաթի դրաւուած ըլլալը։

—Լրագրական վերատեսչութեան կողմանէ պղտարարութիւն գացեր է Գուրիէ ա՛Օրհան լրագրոյն, Տփխիսէն եւրոպական լրագրաց քաշուած հեռագրերէ առնելով հրատարակելուն համար, թէ սահմանագլուխն եղող օսմանեան բերդերն առանց պատերազմի անձնատուր կըլլան ղօրաց, և թէ՝ երկու խումբ օսմանեան ղօրք ռուսաց կողմն անցեր են։

Վերատեսչութիւնը կպատուիրէ՝ ուրիշ անգամ չհրատարակել այսպիսի սուտ ու սխալ լուրեր։

— Խիստ մեծ գոհութեամբ լսեցինք, թէ երէկ երեսփոխանական ժողովոյն մէջ լրագրական օրինաց մինչեւ 16րդ յօդուածը վիճաբանութեան ենթարկուեր, և որոշուեր է՝ չնկնել երաշխաւորութեան համար լրագրապետներէ տասակ առնուլ առաջարկող յօդուածը, և զաւեշտական թերթերու հրատարակութեան արտօնութիւն տալ դարձեալ։ Նոյնպէս պատժական յօդուածներն ալ՝ որ խիստ ծանր էին, բաւական թեթեւցեր են։ Փա՛ռք աղատամտութեան երեսփոխանաց։

— Կայսերական կառավարութիւնն ուղղէլով, որ Պօլսոյ ժողովուրդը հասի սըղութեան պատճառաւ նեղութիւն չկրէ, սկսած է պէտք եղած միջոցները ձեռք առնուլ։ Այս առաւօտ տաճիկ լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական յայտարարութենէ մը իմացանք մեծաւ գոհութեամբ, թէ Լիւրնէէն արմտիք դուրս չհանելու արգելքը վերցուեր է այս անգամ, թէ՝ Սամսունէն, Սինոպէն և Ինէպօլիէն արմտիք փոխադրելու համար ո՛ր և է արգելք չկայ, և թէ՝ բաց ի ուրիշ միջոցներէ, որոց համար յատկապէս յանձնարարութիւն եղած է Պօլսոյ քաղաքապետութեան, որոշուեր է որ ներկայ ապրիլ 25էն մինչեւ առաջիկայ օգոստոսի սկիզբը մաքս չառնուի մայրաքաղաքիս համար բերուած արմտիքէն։

— Անգղիոյ կառավարութիւնը՝ որուհետեւ չեղոքութիւն հրատարակեց, ծանուցեր է Ծովապետ Հօպարթ փաշային, որ կա՛մ օսմանեան տէրութեան ծառայելէ հրաժեշտ տալով Անգղիա դառնայ, և կա՛մ թողու անգղիական հպատակութիւնն ու օսմանեան տէրութեան ծառայ։ Հօպարթ փաշա վերջինը ընդուներ է, նկատելով թէ այսչափ ժամանակ կայսերական կառավարութենէն թոշակառած է, և թէ այսպիսի ծանր պարագայի մէջ թողուլ երթալն վատութիւն է։

— Երեսփոխանական ժողովոյ անցեալ երեքշաբթի աւուր նստին մէջ, Հալէպցի մը կողմանէ ժողովոյն մատուցեալ աղերսագրի մը առթիւ, Հալեպէն երեսփոխան ընտրեալ Խարաճեան մեծ. Մանուկ էֆէնտի՝ խօսք առնելով, Հալէպի կուսակալ Ջեւտիլ փաշային պաշտօնավարութեան ընթացից ուղղութեան և դրժանէութեան ու ժողովրդասիրութեան վրայ դովեստիւք խօսեր է։

Միտհաթ փաշա այժմ Մատրիտ կը գտնուի։

— Գործոյ գտնուող անդղիական նաւատորմիղին՝ կրետէ երթալու հրաման եղեր է։

— Երեսփոխանական ժողովը հատանութիւն տուեր է՝ 5 միլիոն լիրայի արտաքին փոխառութեան մը համար։

— Պօսնայի կուսակալի խորհրդական կոստանդ փաշա՝ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

— Լէվընդ կդրէ, թէ կէրչի առջեւ անդղիական չոգենաւ մը պայթուցիկ ականներու հանդիպելով՝ օդը եղեր է։

— Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախորդ նախարար վսեմափայլ Նուպար փաշա՝ այս օրերս Լոնտոն կդտնուի։

— Հրէից Թախամադլուխ էֆէնտին՝ վառօդարանի մէջ գտնուող հրէայ գործաւորաց հրաման տուեր է, շաբաթ օրերն ալ աշխատիլ։

— Զիւրիւք-Սուլի (Պաթում) կամաւոր ղօրաց հրամանատար Մէհմէտ Ալի փաշային՝ Միրվիրանի աստիճան տրուեցաւ։

Եղբայրը՝ Օսման պէյ ալ՝ Միրալայի աստիճան բարձրացաւ։

—Առաջին աստիճանի Օսմանիէ պատուանշան տրուեր է՝ կարնոյ կուսակալ Իսմայիլ փաշային։

Այս կուսակալն փոխանորդ թողլով իրեն օգնական Բայիք էֆէնտին՝ 40 հազարի չափ քիւրտ հետը առած դէպի սահմանադլուխը գացեր է։

— Կիւրակէ օրը պուլղարաց ազգային ժողովը գումարելով, Էքզարք ընտրուեցաւ Լօֆճայի Մետրապոլիտ Ժողէֆ էֆէնտի, և ըստ հրամանի Բ. Դրան՝ հեռագիր քաշուեցաւ մայրաքաղաքս գալու համար։

— Միւսալաթ տաճիկ լրագրոյն արտօնատէրն՝ որոյ դէմ դատ բացած էր եըմիոյ նախարար Եուսուֆ փաշա՝ չորեքամեայ բանտարկութեան դատապարտուեր է։

— Երէկ, Ղալաթիոյ Պօրսայի վերատեսուչ Ապէտին պէյ, սեղանաւորաց ոմանց հետ Բ. Դուռը գալով՝ Պօրսայի խաղերուն համար ի դործ դրուելիք նոր միջոցներու վրայ խորհրդակցեր են։

— Ղալաթիոյ Պօրսային վերատեսուչ Ապէտին պէյ երկու օր յառաջ մէկուն ձեռքը 14000 ղրուշի թղթադրամ տեսնելով, և նկատելով որ կեղծ է և հեղինակը միեւնոյն մարդն է, ոստիկանութեան յանձներ է։

— Զրոյց կայ, թէ կառավարութիւնը ծրագիր մը մատուցեր է երեսփոխանական ժողովոյն, որով կառավարէ՝ մինչեւ ցվախճան պատերազմին յետաձգել պարտուց բաժնեվճարներն, 100 ին 5 տոկոս տալու պայմանաւ։

— Ագտանթօ անուն անդղիական չոգենաւը՝ որ Օաէսայէն եկած էր և Անգղիա կերթար, երկուշաբթի օրը Րումելի-Հիսարի և Պեպէքի մէջ տեղը դամաքը խրեր, և բեռանոյ մէկ մասն անվնաս ազատեր է, սակայն մէկ մասն բաւական վնասուեր է։

— Լա-Թիւրքիի դրածին նայելով՝ Ռուսիոյ կայսրը 30 միլիոն ֆրանգ փոխուղեր է Գերմանիոյ կայսրէն։ Զարմանալի բան. դեռ քանի մ՛օր յառաջ հրատարակուեցաւ թէ, Ռուսաց կայսրը 20 միլիոն լիրա իր անձնականէն տուեր է պատերազմական ծախուց համար։

Պասիրէթ գրած էր երկուշաբթի, թէ Պարսկաստանի մշկիթներուն մէջ բանմաղթութիւններ կըլլան՝ օսմանեան ղօրաց յաղողութեան ու յաղթութեան համար, և թէ՝ ժողովուրդը կ՛յայտարարէ որ ի հարկին պիտի երթան յօգնութիւն օսմանցւոց։ Ցիշեալ լրագիրն այս լուրը տալով՝ բաւական կհամարի հերքել եւրոպական լրագրաց ոմանց այն ղրոյցները, որովք տակաւին կպնդեն թէ Պարսից կառավարութիւնը դաշնադրեալ է Ռուսիոյ հետ, և արդէն ամենայն դիւրութիւն կընծայէ ռուսաց՝ Ասիոյ վրայ արշաւանաց համար։

Ցիշեալ լրագիրն միեւնոյն աւուր թերթովն հետեւեալ զարմանալի տողերը գրած էր, «Օրինակ ըլլալու արժանի դէպք մը» վերնագրով։

« Դրբմի Խնդրոյն ժամանակ, պուլղար երիտասարդաց ազգէտները իւնպատ Ռուսիոյ ցոյցեր ըրած տանեն, Ձիւմաա-ա-Թիպ գիւղաքաղաքին բնակիչներէն եամալը նօրկի անուն երեւելի պուլղար չօրպաճի մը, որ նոյն ժամանակ 80–90 տարեկան էր, տեղւոյն երեւելեաց առջեւ հետեւեալ պատմութիւնն ըրեր է։ – Այս գիւղաքաղաքին մահմետական և ոչ–մահմետական բնակիչք Պալդաններէն կփախչէին ամեն անգամ, երբ Ռուսիոյ հետ Թուրքիա պատերազմ կունենար։ 1223ի պատերազմին, յիշեալ գիւղաքաղաքին քրիստոնեայ բնակիչք չեն ուզեր փախչիլ, ըսելով թէ եկողներն այսինքն ռուսերն ալ մեզի պէս քրիստոնեայ են, և կմնան իրենց բնակարանաց մէջ։ Բանի մ՛օրետքը, ռուսական ղօրքը կհասնի գիւղաքաղաքին մօտ, վրաններ կը կանգնեն, և հետեւեալ օրը ղինուորներէն ոմանք գիւղաքաղաքը մտնելով, քրիստոնէից տուները կերթան և կսկսին նոցա բնտանեկան պատուոյն վրայ յարձակիլ։ Օսմանցի քրիստոնեայք երբէք տեսած չըլլալով այսպիսի ծանր և անվայել վարմունք, երեւելիներէն ոմանք կերթան ռուսաց հրամանատարին, եղելութիւնը կ՛յայտնեն։ Հրամանատարն առանց ամենեւին պատասխանելու, քիչ մը ժամանակ լուռ կենալէն յետոյ՝ ընչաւութիւը կհանէ, անոնց ամեն մէկուն կհրամցունէ, և ընչաւութիւը իրեն դարձած ժամանակ լինքն ալ կառնէ կքաշէ, և կըսէ.–«Ամենուդ ալ ձեռքերը մտա՛ն այս տուփին մէջ և առիք քաշեցիք. բայց այս պատճառաւ տուփին ո՛րևէ վնաս եղա՞ւ։» –Ո՛չ, կպատասխանեն դանգատի համար գացողները.– ահա այս տուփին կնմանի, մի՛ դպչիք տղոց (գաղաղներուն) թո՛ղ երթան գրօսնուն, կ՛յարե հրամանատարը և կըսէ։ Ասոր վրայ, այնուհետեւ քրիստոնեայք դարձեալ պատերազմ բացուած ժամանակ Պալգաններէը խոյս կուտան ըստ վաղեմի սովորութեան։»

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

Ապրիլ 26

Փօնսօլիտէ			9– 5
Սօսիէթէ ժէնէրալի բաժինք	Անգ. լիր.		2–20
Փրէմի	»	Օսմ. »	1–20
Երկաթուղեաց՝	»	ֆր.	25–
Թրամուէյ		Օսմ. լիր.	1–25
1863ի փոխառութիւն		ֆր.	45–
1865ի	»	»	46–
1869ի	»	»	45–
1872ի	»		22–50

ԴՐԱՄ՝ Օսմ. լիրան 100 ֆն

Մէհմէտիյէ	106–50	Րուսիոյ բօլ	88–50
Մէճիտիէ	118–	Գաղղ. լիրա	87–50
Պղինձ	180–	Անգղ. »	110–
Թղթադրամ	178–	Գրխմից	51–20

ԱՆՑՈՒՑԱԿ ՀԱՅԿԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԵՒ ՇԱՀԱՔ օրերը

1.—Փոխելը ցորենի հունձքի և շահաթի ժամերը

2.—Տարեկանի թափելուն չ'երեւիլը ոչ մէկ տեղ

Ամէն հայ առեւտրականներ կամ արհեստաւորներ, որոնք ուզեն իրենց առեւտուրը կամ արհեստը յաջողցնել, պէտք է հետեւին հետեւեալ կանոնաց։

1.—Ձեր առեւտրի կամ արհեստի ամէն մանրամասնութիւնները գիտնալ։

2.—Ձեր առեւտրի կամ արհեստի ամէն տեսակ գործերը ձեր անձամբ հսկել, եւ ոչ ուրիշներուն վստահիլ։

3.—Ձեր գործերը ճշդութեամբ կատարել։

4.—Ձեր գործերուն մէջ ոչ մէկ ժամանակ յետաձգութիւն ընել։

5.—Ձեր գործերուն մէջ ոչ մէկ ժամանակ շտապողութիւն ընել։

6.—Ամէն օր գոնէ 3 ժամ ձեր գործերուն վրայ մտածել։

7.—Յաճախորդներուն հետ միշտ քաղցր եղանակաւ վարուիլ։

Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տպարանը։

1877 Նոյեմբեր 26

Տարեկան պաշտօնական ցուցակ

ՀԱՅ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՒԱՏՈՒՄՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԸՍՏ

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԻ

ՀԱՒԱՏՈՒՄՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԸՍՏ

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԻ

Հրատարակեալ Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տպարանին մէջ։

1877

Տարեկան պաշտօնական ցուցակ

ՀԱՅ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՒԱՏՈՒՄՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԸՍՏ

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐԻ

Հրատարակեալ Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տպարանին մէջ։

1877

ՀԱՅԿԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԵՒ ՇԱՀԱՔ օրերը

1.—Փոխելը ցորենի հունձքի և շահաթի ժամերը

2.—Տարեկանի թափելուն չ'երեւիլը ոչ մէկ տեղ

Ամէն հայ առեւտրականներ կամ արհեստաւորներ, որոնք ուզեն իրենց առեւտուրը կամ արհեստը յաջողցնել, պէտք է հետեւին հետեւեալ կանոնաց։

1.—Ձեր առեւտրի կամ արհեստի ամէն մանրամասնութիւնները գիտնալ։

2.—Ձեր առեւտրի կամ արհեստի ամէն տեսակ գործերը ձեր անձամբ հսկել, եւ ոչ ուրիշներուն վստահիլ։

3.—Ձեր գործերը ճշդութեամբ կատարել։

4.—Ձեր գործերուն մէջ ոչ մէկ ժամանակ յետաձգութիւն ընել։

5.—Ձեր գործերուն մէջ ոչ մէկ ժամանակ շտապողութիւն ընել։

6.—Ամէն օր գոնէ 3 ժամ ձեր գործերուն վրայ մտածել։

7.—Յաճախորդներուն հետ միշտ քաղցր եղանակաւ վարուիլ։

Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տպարանը։

1877 Նոյեմբեր 26